

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๕๓ - ๕๘/๒๕๕๗

เรื่องพิจารณาที่ ๘ - ๑๐/๒๕๕๖

เรื่องพิจารณาที่ ๑๒ - ๑๓/๒๕๕๖

เรื่องพิจารณาที่ ๒๑ - ๒๒/๒๕๕๖

วันที่ ๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

ระหว่าง

นายสมชาย แสวงการ ที่ ๑
นายบวร ยสินทร กับคณะ ที่ ๒
นายวรินทร์ เทียมจรัส ที่ ๓
พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ที่ ๔
พลตรี จำลอง ศรีเมือง กับคณะ ที่ ๕
และนายวิรัตน์ กัลยาศิริ ที่ ๖

ผู้ร้อง

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ ที่ ๑
ผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ ..) พุทธศักราช รวม ๓๑๑ คน ที่ ๒ ถึงที่ ๓๑๒

ผู้ถูกร้อง

เรื่อง คำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘

- ๒ -

นายสมชาย แสวงการ นายบวร ยสินธร กัมภณะ นายวรินทร์ เทียมจรัส พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม พลตรี จำลอง ศรีเมือง กัมภณะ และนายวิรัตน์ กัลยาศิริ ยื่นคำร้องรวมหกคำร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาจึงมีคำสั่งให้รวมการพิจารณาคดี เรื่องพิจารณาที่ ๘/๒๕๕๖ เรื่องพิจารณาที่ ๑๐/๒๕๕๖ เรื่องพิจารณาที่ ๑๒/๒๕๕๖ เรื่องพิจารณาที่ ๑๓/๒๕๕๖ เรื่องพิจารณาที่ ๒๑/๒๕๕๖ และเรื่องพิจารณาที่ ๒๒/๒๕๕๖ เข้าด้วยกัน โดยให้เรียก นายสมชาย แสวงการ ว่า ผู้ร้องที่ ๑ นายบวร ยสินธร กัมภณะ ผู้ร้องที่ ๒ นายวรินทร์ เทียมจรัส ผู้ร้องที่ ๓ พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ผู้ร้องที่ ๔ พลตรี จำลอง ศรีเมือง กัมภณะ ผู้ร้องที่ ๕ และนายวิรัตน์ กัลยาศิริ ผู้ร้องที่ ๖ และให้เรียก นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ ว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘ และมาตรา ๒๓๗) (ร่างรัฐธรรมนูญ แก้ไขเพิ่มเติม) รวม ๓๑๑ คน ผู้ถูกร้องที่ ๒ ถึงที่ ๓๑๒ ตามลำดับ โดยมีข้อเท็จจริงตามคำร้องทั้งหก และเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

คำร้องที่หนึ่ง (เรื่องพิจารณาที่ ๘/๒๕๕๖)

ผู้ร้องที่ ๑ เห็นว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีตำแหน่งเป็นประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานรัฐสภา ผู้ถูกร้องที่ ๒ ถึงที่ ๕๔ เป็นสมาชิกวุฒิสภา และผู้ถูกร้องที่ ๕๕ ถึงที่ ๓๑๒ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ถูกร้องทั้งหมดจึงเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยซึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทยโดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ และไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติ มอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ ทั้งนี้ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๒๒

เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกร้องทั้งหมดร่วมกันเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต่อผู้ถูกร้องที่ ๑ ซึ่งผู้ร้องที่ ๑ เห็นว่า การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งหมดเป็นการกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และหรือต่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งจะมีผลเป็นการล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญดังกล่าว โดยมีเหตุผลสรุปได้ดังนี้

๑. การที่ผู้ถูกร้องทั้งหมดขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยเสนอเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมมีผลให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ อันเป็นบทบัญญัติในส่วนที่ ๑๓ สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติรับรองสิทธิไว้ นอกจากนั้น ยังมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๘ - ๒๒/๒๕๕๕ ได้รับรองไว้ด้วยว่า บุคคลมีสิทธิที่จะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้โดยตรง สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติของมาตรา ๖๘ จึงได้รับความคุ้มครองและผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล รวมทั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย และการตีความกฎหมายทั้งปวง ดังนั้น ผู้ถูกร้องทั้งหมดซึ่งเป็นสมาชิกรัฐสภาจึงต้องผูกพันในการคุ้มครองสิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญของบุคคลตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ ด้วย การที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ถึงที่ ๓๑๒ ยื่นเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวต่อผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ ส่งบรรจุเป็นวาระการประชุมโดยร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘ แล้วเสนอเนื้อความใหม่ที่เป็นการยกเลิกสิทธิของบุคคลในการที่จะใช้สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญด้วยการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้โดยตรงออกไป คงเหลือแต่ให้บุคคลผู้ทราบการกระทำเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงเพียงประการเดียว เป็นการเสนอขอแก้ไขรัฐธรรมนูญที่เป็นการลิดรอนสิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทยที่มีอยู่เดิม จึงขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙

๒. การแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยยกเลิกบทบัญญัติมาตรา ๖๘ จะทำให้สิทธิของประชาชนในการพิทักษ์รัฐธรรมนูญซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่ปวงชนชาวไทยจะใช้สิทธิพิทักษ์ปกป้องรัฐธรรมนูญต้องถูกลิดรอนไป หากผู้ถูกร้องทั้งหมดเห็นว่าบทบัญญัติมาตราใด

ไม่เหมาะสมต่อสถานการณ์ของบ้านเมืองสมควรที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงเป็นรายมาตราเฉพาะในเรื่องนั้น ๆ แต่ผู้ถูกร้องทั้งหมดไม่มีสิทธิขอยกเลิกมาตรา ๖๘ ที่เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญ หากมิเช่นนั้นก็ไม่อาจบรรลุเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ เพราะจะเป็นช่องทางให้ผู้ที่ไม่ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพิทักษ์รัฐธรรมนูญ ก็จะขอแก้ไขหรือยกเลิกมาตรา ๖๘ เสียก่อนแล้วนำไปสู่การแก้ไขในประเด็นอื่นตามที่ตนต้องการในภายหลัง

๓. หากพิจารณาถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓ วรรคสอง ซึ่งกำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภาต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรม การที่ผู้ถูกร้องทั้งหมดซึ่งเป็นสมาชิกรัฐสภาเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม โดยมีเนื้อหาเป็นการลดรอนสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยในการพิทักษ์รัฐธรรมนูญอันเป็นการฝ่าฝืนต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ และฝ่าฝืนต่อคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๘ - ๒๒/๒๕๕๕ ทั้งผู้ถูกร้องที่ ๑ ยังมีคำสั่งบรรจุในระเบียบวาระการประชุมร่วมกันของรัฐสภา และเรียกประชุมร่วมกันของรัฐสภาเป็นการด่วนในวันที่ ๑ - ๓ เมษายน ๒๕๕๖ เพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าว จึงเป็นการแสดงโดยแจ้งชัดว่า ผู้ถูกร้องทั้งหมดไม่ยอมปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และไม่ยอมผูกพันตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๘ - ๒๒/๒๕๕๕ การกระทำดังกล่าวของผู้ถูกร้องทั้งหมดจึงไม่เป็นไปตามหลักนิติธรรม เป็นการกระทำที่ส่อไปในทางกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญโดยการเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญด้วยการตัดสิทธิของประชาชนในเรื่องสิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญที่มีอยู่เดิม เพื่อนำไปสู่อำนาจของผู้ถูกร้องทั้งหมดที่จะขอแก้ไขรัฐธรรมนูญตามอำเภอใจและหรือยกเลิกรัฐธรรมนูญทั้งฉบับต่อไป จึงเป็นการกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจรัฐโดยวิธีการซึ่งไม่ได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ผู้ร้องที่ ๑ จึงจำเป็นต้องใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการดังนี้

(๑) ให้ผู้ถูกร้องทั้งหมดยกเลิกการแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ และมาตรา ๒๓๗

(๒) ตั้งยุบพรรคการเมืองที่ผู้ถูกร้องซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดอยู่

(๓) ตั้งคุ้มครองชั่วคราวเป็นกรณีฉุกเฉิน โดยให้รัฐสภาเร่งพิจารณาแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ไว้เป็นการชั่วคราวก่อนจนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาคดีเสร็จ

คำร้องที่สอง (เรื่องพิจารณาที่ ๑๐/๒๕๕๖)

ผู้ร้องที่ ๒ เห็นว่า หลักการของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมได้เปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ โดยตัดสิทธิของบุคคลผู้ทราบการกระทำที่จะยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญให้เหลือเพียงการยื่นเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงได้เท่านั้น เมื่ออัยการสูงสุดตรวจสอบแล้วเห็นว่าเป็นการกระทำผิดตามวรรคหนึ่งให้อัยการสูงสุดยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าว ผู้ทราบการกระทำจะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยตรงให้มีคำวินิจฉัยไม่ได้ ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่ผู้ถูกร้องยื่นเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาในครั้งนี้ จึงเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่มีหลักการขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ โดยตรง เพราะมีผลเป็นการขัดขวางสิทธิพื้นฐานของการพิทักษ์รัฐธรรมนูญตามมาตรา ๖๘ และมาตรา ๖๙ ทั้งยังขัดต่อมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ ที่บัญญัติให้สิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยาย หรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับการคุ้มครองและผูกพันรัฐสภาในการตรากฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย และการตีความกฎหมายทั้งปวง อีกทั้งการที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญผูกพันรัฐสภา จึงควรที่รัฐสภาจะใช้คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเป็นบรรทัดฐานในการแก้ไขถ้อยคำของบทบัญญัติรัฐธรรมนูญให้ชัดเจนในการยอมรับสิทธิไม่ใช้จำกัดสิทธิจึงจะถูกต้องตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๖๘ ดังนั้น การเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘ และการที่รัฐสภามีการลงมติรับรองขึ้นรับหลักการในวาระที่หนึ่ง จึงเป็นการรับรองหลักการของกฎหมายที่ไม่ชอบด้วยมาตรา ๖๘ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙

การดำเนินการแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ มีความเชื่อมโยงกับการแก้ไขมาตรา ๒๕๑ เพื่อนำไปสู่การยกเลิกรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ และกำหนดให้มี

- ๖ -

สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญมายกร่างรัฐธรรมนูญใหม่ และเมื่อคราวที่สมาชิกรัฐสภาจะแก้ไขมาตรา ๒๕๑ ตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๘ - ๒๒/๒๕๕๕ ได้ชี้ให้เห็นชัดเจนว่า หากมาตรา ๖๘ ไม่เปิดช่องทางให้ผู้ร้องที่ ๒ สามารถร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้โดยตรง ความเสียหายร้ายแรงคงเกิดขึ้นไปแล้วจากการกระทำอันขัดต่อเจตนารมณ์ของมาตรา ๖๘

ผู้ร้องที่ ๒ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยดังนี้

(๑) ให้ผู้ถูกร้องทั้งหมดยุติการแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ และมาตรา ๒๓๗ วรรคสอง ที่กำลังดำเนินการอยู่ในรัฐสภา ซึ่งมีหลักการที่เป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลที่มีอยู่เดิมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘

(๒) ให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้เกิดความชัดเจนในการคุ้มครองสิทธิของประชาชนในการพิทักษ์รัฐธรรมนูญตามหมวด ๓ ส่วนที่ ๑๓ ของรัฐธรรมนูญ ว่าหลักการของร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญที่อาจเกิดขึ้นอีกในอนาคตและเกี่ยวข้องในหมวดนี้ต้องไม่เป็นการตรวนสิทธิของบุคคลในการพิทักษ์รัฐธรรมนูญ

(๓) สั่งคุ้มครองชั่วคราวโดยให้รัฐสภาการดำเนินการเกี่ยวกับการแก้ไขมาตรา ๖๘ และมาตรา ๒๓๗ ไว้ก่อน จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัยหรือคำสั่ง

คำร้องที่สาม (เรื่องพิจารณาที่ ๑๒/๒๕๕๖)

ผู้ร้องที่ ๓ เห็นว่า เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกร้องทั้งหมดได้ร่วมกันกระทำการโดยจงใจและเจตนาอันเป็นการกระทำโดยตำแหน่งของสมาชิกแห่งรัฐสภา ซึ่งเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทยกระทำหรือควั่นการกระทำตามหน้าที่ในฐานะผู้ดำรงตำแหน่งหน้าที่ราชการ ทั้งยังจงใจใช้สิทธิเสรีภาพและอำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ในการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘ และมาตรา ๒๓๗ และในการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๐

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ มีผลกระทบต่อประชาชนและผู้ร้องที่ ๓ ในฐานะปวงชนชาวไทยผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยตามมาตรา ๓ และมาตรา ๖๘ ซึ่งเป็นสิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญ และกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน

อีกหกสิบสามล้านคน เป็นการกระทำที่ถือเป็นการตัดสิทธิและไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญในฐานะสมาชิกรัฐสภาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๑๒๒

ผู้ร้องที่ ๓ เห็นว่า รัฐสภามุ่งที่จะผ่านร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมโดยไม่คำนึงถึงการโต้แย้งคัดค้านและฟังความเห็นของประชาชน หากปล่อยให้มีการดำเนินการต่อไปเชื่อได้ว่าจะเกิดความเสียหายแก่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยเฉพาะหลักการถ่วงดุลอำนาจขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญของประชาชน การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม ทั้งเปิดโอกาสให้มีการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทั้งเปิดโอกาสให้นักการเมืองและพรรคการเมืองแสวงหาอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งความเสียหายที่เกิดขึ้นนี้ยากแก่การเยียวยาแก้ไข ผู้ร้องที่ ๓ จึงต้องใช้สิทธิตามมาตรา ๖๕ เพื่อดำรงไว้ซึ่งเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง ดังนี้

(๑) ให้ผู้ถูกร้องทั้งหมดเลิกการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ มาตรา ๑๕๐ และมาตรา ๒๓๗

(๒) สั่งยุบพรรคการเมืองที่ผู้ถูกร้องซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดอยู่

(๓) สั่งคุ้มครองชั่วคราวเป็นกรณีฉุกเฉิน ให้รัฐสภาหยุดการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ทุกมาตราไว้ก่อนจนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาคดีนี้เสร็จสิ้น

คำร้องที่สี่ (เรื่องพิจารณาที่ ๑๓/๒๕๕๖)

ผู้ร้องที่ ๔ เห็นว่า ข้ออ้างของฝ่ายผู้ถูกร้องในการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่ว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ ไม่ชัดเจนทำให้ตีความได้ ๒ นัย นั้น ไม่เป็นความจริงและรับฟังไม่ได้ เนื่องจากประเด็นดังกล่าวศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยไว้เป็นบรรทัดฐานแล้วว่า มาตรา ๖๘ วรรคสอง ให้สิทธิแก่ผู้ทราบการกระทำอันเป็น

การฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง สองประการ กล่าวคือ ประการแรก เสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงและยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ และประการที่สอง สามารถยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าวได้ ประเด็นดังกล่าวจึงเป็นที่ยุติโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญซึ่งมีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล รวมทั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย และการตีความกฎหมายทั้งปวงตามมาตรา ๒๗ ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องทั้งหมดร่วมกันยื่นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมโดยยกเลิกมาตรา ๖๘ และเสนอข้อความใหม่โดยตัดสิทธิของประชาชนผู้ทราบการกระทำในการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้โดยตรงออกไป คงเหลือเพียงสิทธิในการเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงและยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญแต่เพียงผู้เดียว จึงเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนมาตรา ๖๘ และมาตรา ๒๗ ไม่ยอมผูกพันตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๘ - ๒๒/๒๕๕๕ และยังเป็นการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยไม่ชอบเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘ เพื่อนำไปสู่การลบล้างคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญอันเป็นการล้มล้างอำนาจของฝ่ายตุลาการ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการกระทำที่มุ่งล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

การขอแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยมีผลให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘ นั้น ผู้ร้องที่ ๔ เห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๖๘ เป็นส่วนหนึ่งของหมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ซึ่งได้บัญญัติรับรองสิทธิไว้ตามมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง

นอกจากนี้ ในการเสนอแก้ไขมาตรา ๖๘ ยังเป็นการจำกัดสิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญของประชาชนให้แคบลง กล่าวคือ เป็นการตัดสิทธิของประชาชนผู้ทราบการกระทำที่จะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยตรงออกไป และตามมาตรา ๖๘ บุคคลจะใช้สิทธิเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นการใช้สิทธิเสรีภาพตามหมวด ๓ ของรัฐธรรมนูญหรือไม่ก็ตาม แต่ข้อความที่เสนอแก้ไขใหม่จะต้องเป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพตามหมวด ๓ เท่านั้น จึงจะเข้าข้อห้ามตามมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง พฤติการณ์ของผู้ถูกร้องทั้งหมดในคดีนี้ยังได้แบ่งหน้าที่กันเป็นขบวนการเพื่อแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน กล่าวคือ ผู้ถูกร้องที่เป็นสมาชิกวุฒิสภาจะเป็นแกนนำในการยื่นขอแก้ไขมาตรา ๖๘ และมาตรา ๒๗๓

ผลประโยชน์เฉพาะบุคคลเท่านั้น จึงไม่ใช่หลักการสำคัญที่เกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ รูปแบบ การปกครองประเทศ ซึ่งการนิรโทษกรรม การอภัยโทษ การล้างมลทิน สามารถกระทำได้โดยวิธีการ ตามกฎหมายรูปแบบอื่น ดังนั้น การที่นำเรื่องดังกล่าวมาบัญญัติไว้ในร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม จึงมีอาจถือได้ว่าเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม และมีผลให้เสียไปทั้งฉบับ พุทธการณณ์และ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำอันมีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้ถูกร้องทั้งหมดแสดงถึงเจตนาในการเปลี่ยนแปลง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและเป็นการเปลี่ยนแปลง รูปแบบของรัฐอันเป็นการขัดต่อมาตรา ๒๕๑

ผู้ร้องที่ ๕ อ้างว่ามีการกระทำเป็นขบวนการเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครอง ประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ โดยมีพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นหัวหน้าขบวนการ กระทำการโดยพฤตินัยที่มีลักษณะเป็นนายกรัฐมนตรีมีอำนาจเหนือ รัฐบาลซึ่งมีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี เป็นหัวหน้าพรรคเพื่อไทย และเป็น ประธานแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ซึ่งขบวนการดังกล่าวต้องการให้มีการ เสนอร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมต่อสภาผู้แทนราษฎร หากร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลบังคับใช้ ย่อมมีผลทำให้การกระทำผิดระหว่างวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๕ ถึงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ไม่เป็นความผิดและให้ผู้กระทำนั้นพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดและความรับผิดชอบ โดยสิ้นเชิง และให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๑ โดยให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญทำหน้าที่ ร่างรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ได้มีการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต่อรัฐสภา และรัฐสภาได้ลงมติ เห็นชอบในวาระที่หนึ่งและวาระที่สองโดยนายชูศักดิ์ ศิรินิล ที่ปรึกษาฝ่ายกฎหมายพรรคเพื่อไทยได้ให้ สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนว่า แนวทางของพรรคเพื่อไทยยังต้องการให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ โดยต้องการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘ ก่อนแล้วค่อยเสนอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ ซึ่งต่อมาวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ถึงที่ ๑๑๒ ได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘ ต่อผู้ถูกร้องที่ ๑

การที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ถึงที่ ๓๑๒ ได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวต่อผู้ถูกร้องที่ ๑ เพื่อให้นำเสนอที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้รับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวและบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมร่วมกันของรัฐสภาแล้ว ต่อมาได้เรียกประชุมร่วมกันของรัฐสภาเป็นการด่วนในวันที่ ๑ - ๓ เมษายน ๒๕๕๖ เพื่อพิจารณาแล้วมีมติรับหลักการร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว ด้วยเสียงข้างมาก ๓๗๔ เสียง นั้น ผู้ร้องที่ ๕ เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑๘ - ๒๒/๒๕๕๕ วินิจฉัยถึงมาตรา ๖๘ วรรคสอง ไว้แล้ว แต่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ถึงที่ ๓๑๒ กลับเสนอแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘ ตัดสิทธิของประชาชนผู้ทราบการกระทำในการที่จะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยตรงออกไป และข้อความที่เสนอแก้ไขใหม่จะต้องเป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพตามหมวด ๓ เท่านั้น จึงจะเข้าข้อห้ามตามมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง จึงเป็นการลิดรอน หรือตัด หรือจำกัดสิทธิและเสรีภาพในการพิทักษ์รัฐธรรมนูญ การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๒ ถึงที่ ๓๑๒ จึงเป็นการฝ่าฝืนต่อมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๑๒๒ มาตรา ๑๒๓ และมาตรา ๒๑๖ วรรคห้า

ส่วนผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้รับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘ ซึ่งต้องทำการตรวจสอบเมื่อเห็นข้อบกพร่องดังกล่าวจะต้องแจ้งผู้ถูกร้องที่ ๒ ถึงที่ ๓๑๒ เพื่อแก้ไขให้ถูกต้องตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ แต่ผู้ถูกร้องที่ ๑ กลับไม่แจ้ง แต่อ้างว่าไม่เป็นการตัดสิทธิดังกล่าว การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ จึงเป็นการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบด้วยมาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๑๒๒ มาตรา ๑๒๓ และมาตรา ๒๑๖ วรรคห้า และข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๕๐

ผู้ร้องที่ ๕ เห็นว่า ผู้ถูกร้องทั้งหมดมีเจตนายกเลิก ตัดสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กระทำการไม่สอดคล้องตามเจตนารมณ์ฝ่าฝืน ขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ทั้งยังมีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งดังนี้

- (๑) รวมพิจารณาคำร้องนี้กับคำร้องของบุคคลอื่นที่ได้ยื่นไว้แล้วด้วย
- (๒) ให้ผู้ถูกร้องทั้งหมดเลิกการกระทำดังกล่าว

- ๑๒ -

(๓) ตั้งยุบพรรคการเมืองที่ผู้ถูกร้องซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดอยู่ และเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคทุกพรรคการเมืองเป็นระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย

(๔) ตั้งคุ้มครองชั่วคราวเป็นกรณีฉุกเฉิน

คำร้องที่หก (เรื่องพิจารณาที่ ๒๒/๒๕๕๖)

ผู้ร้องที่ ๖ เห็นว่า เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ถึงที่ ๓๑๒ ได้กระทำการฝ่าฝืนคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๘ - ๒๒/๒๕๕๕ โดยร่วมกันเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งการที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ถึงที่ ๓๑๒ เสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้น มีความมุ่งหมายที่จะตัดตอนกระบวนการและตัดอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญในการตรวจสอบ ระวัง ยับยั้ง การกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง ซึ่งหากการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในครั้งนี้อำนาจย่อมจะต้องเกิดกรณีการยื่นญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๑ เพื่อเปิดช่องให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาทำหน้าที่จัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ขึ้นทั้งฉบับ อันเป็นการเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่ขัดต่อมาตรา ๒๕๑ (๑) วรรคสอง ที่มีผลเป็นการล้มล้างรัฐธรรมนูญและเป็นการล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

การที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ถึงที่ ๓๑๒ เสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต่อผู้ถูกร้องที่ ๑ ซึ่งผู้ถูกร้องที่ ๑ เป็นผู้รับทราบและเข้าใจในคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๘ - ๒๒/๒๕๕๕ เป็นอย่างดี แต่ผู้ถูกร้องที่ ๑ กลับจงใจบรรจุร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวที่มีเนื้อหาฝ่าฝืนคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๘ - ๒๒/๒๕๕๕ เข้าเป็นระเบียบวาระการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นการขัดต่อหลักความเป็นเด็ดขาด และความผูกพันที่ผู้ถูกร้องทั้งหมดต้องมีต่อคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๑๖ วรรคห้า และฝ่าฝืนต่อหลักการให้ความคุ้มครองและความผูกพันที่ผู้ถูกร้องทั้งหมดต้องมีต่อสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ตามมาตรา ๒๗ และการที่ผู้ถูกร้องทั้งหมดจงใจใช้อำนาจในฐานะสมาชิกรัฐสภาโดยมิได้คำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ ถือได้ว่าเป็นการใช้สิทธิและ

เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ และเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

นอกจากนี้ การที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ถึงที่ ๓๑๒ เสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับดังกล่าว โดยมีข้อความในมาตรา ๕ กำหนดให้การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งเพราะเหตุมีคำวินิจฉัยให้ยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๘ หรือมาตรา ๒๓๗ วรรคสอง ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้เป็นอันสิ้นสุดลง และให้ถือว่าบุคคลนั้นไม่เคยเป็นผู้ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งเป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับอดีตหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองที่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งให้เข้ามามีบทบาทในการเมืองการปกครองของประเทศได้ก่อนครบกำหนดเวลา จึงเป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ดังนั้น ผู้ร้องที่ ๖ จึงมีความจำเป็นต้องใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ ยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้วินิจฉัยสั่งการดังนี้

(๑) ให้ผู้ถูกร้องทั้งหมดเลิกกระทำการที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ และมาตรา ๒๓๗

(๒) มีคำสั่งยุบพรรคการเมืองที่ผู้ถูกร้องซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดอยู่

(๓) สั่งคุ้มครองชั่วคราวให้รัฐสภาระงับการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ และมาตรา ๒๓๗ ไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัยหรือคำสั่ง

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องทั้งหมดด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลจะใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศ

โดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ มิได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่บุคคลหรือพรรคการเมืองใดกระทำการตามวรรคหนึ่ง ผู้ทราบการกระทำดังกล่าวย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงและยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าว แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบกระเทือนการดำเนินคดีอาญาต่อผู้กระทำการดังกล่าว”

พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๖๘ วรรคสอง เป็นบทบัญญัติที่ให้สิทธิแก่ผู้ทราบการกระทำของบุคคลหรือพรรคการเมืองผู้กระทำการตามมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง มีสิทธิให้มีการตรวจสอบการกระทำดังกล่าวได้สองประการคือ หนึ่ง เสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริง และสอง ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าว โดยอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบและวินิจฉัยสั่งการในกรณีที่ผู้ร้องใช้สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญตามมาตรา ๖๘ วรรคสอง นี้ เป็นภาระหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ อัยการสูงสุดเพียงแต่มีหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นและยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้เท่านั้น หากได้ตัดสิทธิของผู้ร้องที่จะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยตรงไม่เมื่อผู้ร้องได้เคยเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบแล้วยังไม่ได้ผลเป็นที่พอใจ จึงชอบที่จะใช้สิทธิประการที่สองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งให้รับคำร้องทั้งหมดนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ และข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๗ (๒) ส่วนคำขอคุ้มครองชั่วคราวในกรณีฉุกเฉินนั้น เนื่องจากยังไม่ปรากฏมูลกรณีอันเป็นเหตุฉุกเฉินหรือเหตุผลอันสมควรเพียงพอที่จะต้องใช้วิธีการชั่วคราวดังกล่าว จึงให้ยกคำขอ และมีคำสั่งไม่รับคำร้องที่สาม (เรื่องพิจารณาที่ ๑๒/๒๕๕๖) เฉพาะในส่วนของการเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๐ และให้ผู้ร้องทั้งหมดยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีประกาศให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ สิ้นสุดลง และให้ศาลทั้งหลายคงมีอำนาจดำเนินการพิจารณาและพิพากษาคดีตามบทกฎหมายและประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑/๒๕๕๗ เรื่อง การสิ้นสุดของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และต่อมาเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม

- ๑๕ -

๒๕๕๗ มีการประกาศใช้บังคับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ จึงทำให้การวินิจฉัยสั่งการกรณีบุคคลหรือพรรคการเมืองกระทำการเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ไม่เป็นประโยชน์ที่จะพิจารณาวินิจฉัยคดีต่อไป

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งให้จำหน่ายคำร้องทิ้งทุก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ มีคดีหน้าที่
ประธานที่ประชุมในคดีการศาลรัฐธรรมนูญ

(คำสั่งที่ ๕๓-๕๘/๒๕๕๗)

(นายเฉลิมพล ไชกอรุ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมন্ত্রী)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ